

Preguntes PEC2:

Part A:

Exercici 2.A.1 Dona tres raons que justifiquin la intervenció de l'Estat a l'economia i, per tant, la creació d'una Administració Pública i, en conseqüència, la creació d'un sistema fiscal.

L'economia capitalista actual és imperfecte. És per aquest motiu que resulta imprescindible que l'Estat intervingui en l'economia. Tres raons per aquesta intervenció són: en primer lloc, millorar l'eficiència econòmica corregint la "mà invisible", controlant les externalitats i competències imperfectes així com donant béns públics. En segon lloc, per millorar l'equitat, a través de mesures com els impostos. I, en tercer lloc, aconseguir una bona estabilitat econòmica, cercant reduir l'atur, aturar la inflació i promoure el creixement econòmic.

Exercici 2.A.2 La partida més gran de DESPESA als pressupostos de l'Estat per a l'any 2023 és:

En els darrers anys, incloent el 2023, la partida més gran de despesa als pressupostos de l'Estat són les pensions, que arriben a un 40% de tot el pressupost de l'Estat.

Exercici 2.A.3 Indica tres impostos que son d'exclusiva gestió de les Comunitats Autònomes:

Tres impostos que són d'exclusiva gestió autonòmica són: l'impost sobre el Patrimoni, l'impost de successions i donacions i l'impost de Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.

Exercici 2.A.4 Quins impostos cal pagar per vendre un habitatge?

Alhora de vendre un habitatge, els principals impostos que haurà de pagar el venedor són: l'IRPF de venda d'un habitatge, l'IBI, la plusvàlua municipal i, en cas de ser no resident a Espanya, també s'ha de pagar l'impost de propietari no resident.

Exercici 2.A.5 Quins impostos cal pagar per comprar un habitatge?

Un comprador assoleix uns impostos diferents al venedor, i aquests són: l'ITP (impost sobre transmissions patrimonials), l'IVA de la pròpia compra, també l'IBI i l'impost d'actes jurídics documentats (AJD).

Exercici 2.A.6 Quants diners haurà de pagar si et toquen 40.000 €, jugant a la loteria de Nadal?

Segons la normativa vigent, tots els premis amb una suma inferior o igual a 40.000€ estan exemptes d'impostos. El gravamen especial del 20% només s'aplica a la quantitat que excedeix els 40.000 €. Per tant no pagarem res.

Exercici 2.A.7 Acabes de cobrar la teva primera nòmina i, decebut, proves que t'han ingressat, al teu compte corrent, menys diners dels que deia el salari brut que constava al contracte que vas signar. Què passa? T'ha enganyat l'empresa?

No, el salari brut es el munt total que l'empresa et paga, però dels doblers de la nòmina s'ha de pagar l'IRPF. Hisenda el que fa és anar fent retencions a la nòmina, per a final d'any, a l'hora de fer la declaració d'impostos, que quedi constància que s'ha pagat el munt total que pertoca. Pot passar el cas de que les retencions siguin molt altes i es torni la part sobrant a la persona en el moment de la declaració de la renda (declaració negativa).

Exercici 2.A.8 Hi ha qui defèn que la baixada generalitzada del IVA en els productes de primera necessitat, en la factura de la llum i en la factura del gas és una mesura populista i regressiva. A què fan referència?

Com es pot llegir a varis dels articles de repàs per la pec, reduir impostos no és quasi mai una bona decisió. A primera instància pareix que ha d'ajudar, però el més comú és que la gent de menys recursos quasi no veuen diferència i la gent adinerada surt beneficiada, provocant, en definitiva, un augment en la desigualtat econòmica. A més cal destacar que baixar els impostos provoca una baixada en la recaudació de l'Estat, diners que es poden emprar per ajudes socials o altres fets que fossin una millora econòmica cap als més desfavorables.

Exercici 2.A.9 Si una fada et concedís el desig de guanyar 60.000€, d'acord amb la fiscalitat espanyola, com preferiries guanyar-los? en forma de rendes del capital (estalvi) o de rendes del treball? Raona la resposta.

La forma més senzilla per saber en quin tipus de renda és millor rebre els doblers, és suficient veure els impostos a pagar per 60.000€ a cada tipus de renda.

En primer lloc, si guanyessim els 60.000€ com a renda del capital, hauriem de pagar un 23% de la suma, essent uns 13.800€. Per l'altre part, en les rendes del treball, hauriem de pagar l'IRPF. Si es fa el càlcul pertinent amb els percentatges del 2023 ens surt que el total a pagar és d'aproximadament 18mil €.

Com podem veure, si volem obtenir la màxima rendibilitat dels 60.000€ el més convenient és guanyar-los com rendes del capital.

Exercici 2.A.10 Any 2022. Notícia del Diari “El confesional”: Harry Potter, que ara viu a Barcelona, renúncia a un augment de sou de 25.000 euros, sobre el sou de 300.000 € que ja tenia, per que, diu, que saltaria de tram , hauria de pagar molt més IRPF, i acabaria guanyant menys diners. Té raó en Harry Potter? Raona la resposta.

En Harry Potter no té raó. És veritat que l'IRPF és un tipus d'impost que va per trams, però al saltar de tram el nou tipus impositiu només s'aplica als beneficis que formen part d'aquell nou tram, i no a tots els ingressos d'en Harry. No perdrà diners, de fet, en guanyarà, però és possible que tingui aquesta concepció per les retencions que fa Hisenda com a mesura d'anticipi. Però en cas que Hisenda retengui més del que en Harry ha de pagar, un cop realitzada la declaració de la renda, es tornarà a en Harry els diners que ha pagat de més.

Exercici 2.A.11 Explica de forma resumida en què consisteix “l'estimació objectiva singular”

L'estimació objectiva singular, també anomenada estimació per mòduls, es tracta d'un mètode que permet als autònoms i petites empreses calcular el seu impost sobre la renda (IRPF) i l'IVA. Hisenda ho estima a través de determinats indicadors i, tot i que es voluntària, es pressiona perquè el contribuent l'accepti amenaçant amb possibles inspeccions. És evident que aquesta estimació genera distorsions i injustícies, i faciliten el frau.

Exercici 2.A.12 L'IVA és un impost directe o indirecte? Proporcional o progressiu? Autònomic o compartit amb l'Estat espanyol?

L'IVA és un impost indirecte, ja que recau indirectament sobre el contribuent, en el moment d'adquisició d'un bé o servei (es grava el consum). És un impost proporcional, ja que el seu tipus impositiu és el mateix per a totes les persones o empreses que compren béns o serveis, independentment de la seva base imposable. En quant a la seva gestió, és un impost compartit entre l'Estat espanyol i les Comunitats Autònomes, és a dir, els tipus impositius s'estableixen a nivell estatal, però una part dels ingressos generats per l'IVA es transfereixen a les Comunitats Autònomes segons una clau de repartiment establerta per la llei (50% actualment).

Exercici 2.A.13 La empresa TESLA repercuteix en la venda d'un dels seus cotxes un IVA de 30.000€, però per generar aquell producte ha suportat un IVA de 23000€, quina quantitat d'IVA haurà de liquidar amb Hisenda?

L'IVA que haurà de liquidar amb Hisenda és el repercutit menys el suportat, és a dir, un total de 7000€.

Exercici 2.A.14 Escriu la fórmula de la pressió fiscal. Si en un país ha disminuït la pressió fiscal, vol dir que, segur, el govern ha baixat els impostos? Raona la resposta.

Pressió fiscal = (Pagaments impostos + Pagaments cotitzacions a la SS) / PIB.

Que en un país hagi disminuït la pressió fiscal, no vol dir que el govern hagi baixat els impostos. Com es pot veure a la fórmula, la disminució també pot ser deguda a un augment del PIB, tot i que els impostos no hagin baixat o fins i tot augmentat.

Exercici 2.A.15 Quina és la diferència entre Dèficit Públic i Deute Públic? Quins valors s'estima tenir a Espanya l'any 2022?. Cita les tipologies de Deute Públic que tenim a Espanya.

El Dèficit Públic és la diferència entre els ingressos i les despeses no financeres de l'Estat. Per altra banda, el Deute Públic és l'endeutament de l'Estat. El 2022 hem tingut un Deute Públic del 113,1% del PIB i un Dèficit Públic del 1,9% del PIB. Els valors que es van estimar eren superiors. En quant a les tipologies de Deute Públic que tenim a Espanya, hi ha diverses modalitats, però destaquen els bons de l'Estat o bons del Deute Públic, les obligacions de l'Estat i les lletres del Tresor.

Exercici 2.A.16 A què fa referència el “doble irlandès”? Sigues lo més concret possible.

El “doble irlandès” és una estratègia fiscal utilitzada per les empreses multinacionals amb l'objectiu d'eludir impostos i poder reduir així la seva càrrega tributària. Rep aquest nom perquè és una estratègia que implica la creació d'una estructura empresarial que utilitza dues empreses registrades a Irlanda, una que controla la propietat intel·lectual i l'altra que paga per l'ús d'aquesta propietat intel·lectual.

Exercici 2.A.17 Quina va ser la resposta dels economistes David Hope y Julian Limberg de la LSE (London School of Economics) a la Teoria del degoteig, impulsada per Margaret Thatcher i Ronald Reagan, en els anys 70 del S.XX?

Van dir que la seva investigació mostrava que l'argumentació econòmica per mantenir baixos els impostos als rics era dèbil, i que el que més aviat observaven era que el període de reducció d'impostos havia sigut també un període d'estancament econòmic. És a dir, la reducció d'impostos per als més rics no havia portat a una millora significativa de la creixença econòmica o la creació d'ocupació.

Exercici 2.A.18 Explica, molt breument els arguments de Vicenç Navarro quan es diu que és un error retardar l'edat de jubilació al 67 anys.

El principal argument és que es parteix d'una suposició errònea de que un increment x de l'esperança de vida implica que la gent mor x anys més tard, degut a una ignorància de com es calcula l'esperança de vida d'un país, on es veu clarament com una baixa mortalitat juvenil i infantil pot fer pujar-la. A més ens diu que el fet de poder arribar a viure més anys no significa viure més anys de forma saludable i en bones condicions per treballar, de forma que s'haurien d'usar altres indicadors.

Part B:

Exercici 2.B.1 A Ucraïna, La inflació interanual a desembre del 2022, va estar d'un 26,6%, i el seu PIB, l'any 2022, en termes constants, va caure un 30%. **Quin ha estat el creixement real de l'economia ucraïnesa?**

Amb la fórmula que trobem als apunts, podem calcular el creixement real a partir de:
Creixement real = (Creixement nominal - Deflactor del PIB)x100

$$CR = (-0.3 - 0.266) \times 100 = -56\%$$

Per tant, com que hi ha hagut inflació i baixada del PIB, veiem que realment hi ha un decreixement del 56%.

Exercici 2.B.2 Posa 5 pegues a utilitzar el PIB per càpita (PPP) com un índex del desenvolupament dels països.

5 pegues clares del PPP com a índex del desenvolupament dels països són: un és que només té en compte els béns i serveis produïts per una economia, independentment del seu caràcter o finalitat (no distingeix si s'usa per exemple per serveis educatius o armament militar); dos, no contabilitza l'autoconsum; tres, no inclou l'economia sumergida; quatre, no té en compte la qualitat de vida, només l'augment o disminució dels béns i serveis produïts i, cinc, no té en compte la distribució de rendes i salaris.

Exercici 2.B.3 Entitats financeres indiquen que els préstecs posats per Occident a disposició de Kíev s'estimen en l'important xifra de 28.500 milions de dòlars. Com afecta això al PIB ucraïnès?

En primera instància, aquesta xifra tan elevada farà que el PIB de Ucraïna augmenti a curt termini, ja que no deixa de ser un augment en el valor monetari del país. Malauradament, com vàrem veure a classe molts d'aquests diners no són cessions, són préstecs. Aquest simple fet provoca que el PIB ucraïnès estigui sentenciat en un futur, ja que quan hagi de començar a tornar els diners, es provocarà una baixada important del PIB.

Exercici 2.B.4 En Joan acaba de comprar, per 200.000 €, un pis de segona mà a Barcelona. Com afecta aquesta compra el PIB de l'any actual?

A l'hora de comprar un pis de segona mà, hi ha part dels impostos que no es paguen, com si es faria si fos un pis nou. Els únics impostos a pagar en una compra de vivenda de segona mà són l'impost de transmissions patrimonials i l'impost de béns immobles. Com que es paguen menys impostos, l'efecte en el PIB de l'any actual serà molt menor que si el pis fos nou.

Exercici 2.B.5 Imagina que la premsa, en general, publica, difon, que : 1) El PIB de Rússia va caure el 2022 a 1.502.737 M€; 2) El PIB de Rússia va caure el 2022 en un 3,5%. A quina de les dues afirmacions donaries més credibilitat i per què?

El càlcul del PIB és una tasca molt complicada, degut a la gran quantitat de factors que poden afectar a les dades obtingudes, com per exemple l'economia sumergida. És per aquest motiu que a l'hora de veure mitjans de comunicació és important optar sempre per la segona opció, ja que dona a l'usuari un valor més fiable i més factible per a realitzar comparacions amb xifres anteriors o posteriors. En altres paraules, la xifra en euros és una simple imatge, mentres que el percentatge és la pel·lícula.

Exercici 2.B.6 Explica com es calcula el PIB, segons l'enfoc de las rendes.

Segons l'enfoc de les rendes, el PIB es calcula sumant totes les rendes pagades als diferents factors productius de l'economia. Això inclou: sous, salaris i altres rendes del treball, interessos, lloguers i altres rendes de la propietat, impostos indirectes, depreciació o amortització i beneficis.

Exercici 2.B.7 Si volguessis estimar el nivell de desenvolupament d'un país quin índex faries servir? Cita les variables que mesura.

Faria servir l'índex de desenvolupament humà, l'HDI (Human Development Index). Mesura tres variables: una vida llarga i saludable mesurada segons l'esperança de vida al néixer, l'educació i un nivell de vida digne mesurat pel PIB per càpita PPP. També podria arribar a usar aquest mateix índex ajustat per desigualtat (IDHD)

Exercici 2.B.8 Com és possible que, l'any 2021, Irlanda se situï com el 3è país amb més alt PIB per càpita PPP del món?

És possible perquè moltes empreses multinacionals han establert la seva seu europea a Irlanda ja que hi ha impostos de societat baixos (12,5%), generant un gran flux d'inversió estrangera i una gran quantitat d'ocupació.

Exercici 2.B.9 Si volguessis estimar en quan un país contribueix a que el món sigui més feliç, quin índex utilitzaries. Quines variables mesura?

Utilitzaria el Happy Planet Index, que mesura quatre variables: l'esperança de vida, la sensació de felicitat que té la gent del país, l'empremta ecològica i la distribució equitativa de la renda.

Exercici 2.B.10 Com pot ser que al 2014, Xina fos la segona potencia mundial, darrera USA, segons la classificació dels països de PIB més alt i, en canvi, fos la primera segons la classificació GDP (PPP) ?

Perquè el PPP, que és la paritat del poder adquisitiu, es tracta d'un matís (que complementa al PIB en aquest cas) que fa que es tingui en compte també el nivell de preus i elimina la il·lusió monetària lligada a la variació dels tipus de canvi. Per

tant, es compara de forma més realista el nivell de vida en diferents països i afecta al càlcul del PIB efectiu.

Exercici 2.B.11 Quina funció compleix el PPP a l'hora de comparar el PIB dels països?

El PPP és un mètode que complementa al PIB fent que es tingui en compte el nivell de preus del país i eliminant la il·lusió monetària lligada a la variació dels tipus de canvi, amb l'objectiu de poder comparar de forma més realista el nivell de vida dels diferents països.

Exercici 2.B.12 Kuwait presenta un rati GNP/GDP del 106,89%, l'any 2010. Quina explicació li donaries?

Si el ratio GNP/GDP és superior a 100%, això indica que el PNB del país és més gran que el seu PIB, el que significa que el país obté una part important del seu PNB a través de la seva activitat econòmica en altres països. Una alta part dels ingressos dels seus ciutadans i empreses provenen de l'estranger. Kuwait és un país que té un gran sector de petroli i gas natural, i és un important exportador d'aquests recursos, pel que gran part dels ingressos dels ciutadans i empreses del país provenen de l'activitat relacionada amb aquest sector a l'estranger. A més, com que el petroli no durarà tota la vida, les empreses kuwaitianes inverteixen a altres països i compren accions, contribuint així a una pujada d'aquest rati.